

Stadstuin in Amsterdam

Deze kleine stadstuin in hartje Amsterdam moet het niet hebben van vergezochte effecten of schreeuwerige bloemenperken. De tuin werd door toedoen van 'Stijtuinen' – het ontwerp bureau van Erik van Gelder – geherinterpreteerd en kreeg volop nieuw leven ingeblazen. Deze nieuwe invulling lijkt misschien vanzelfsprekend, maar is bij nader inzien overdacht en zorgvuldig uitgevoerd tot in het kleinste detail. Een tuin die rust uitstraalt.

“De krachtige eenvoud van architectonische lijnen vormen het uitgangspunt van mijn ontwerpen”, stelt Erik van Gelder. Zijn tuinen ademen rust, harmonie, ruimte en een vanzelfsprekendheid uit. Altijd met een duidelijke signatuur, een hoge kwaliteitsbeleving en een weerspiegeling van de persoonlijke wensen van de klant. Erik van Gelder volgde na de groene MBO-opleiding in Boskoop de HBO-opleiding voor Tuin- en landschapsarchitectuur te Larenstein in Velp. Vijf jaar geleden startte hij zijn eigen ontwerp bureau “Stijltuinen”. Stijltuinen ontwerpt en realiseert tuinen voor zowel particulieren als zakelijke klanten in heel Nederland maar ook daarbuiten. Heel verschillende buitenruimtes zoals patio's, binnenhofjes, daktuinen, stadstuinen en tuinen rondom villa's en landhuizen werden gerealiseerd.

Kunst van het weglaten

Hier luidde de opdracht: maak van een kleine stadstuin een ruime en toegankelijke tuin.

De oorspronkelijke tuin - inderdaad klein en ingesloten - was niet erg toegankelijk door de drie verschillende niveaus op slechts een oppervlakte van 4.27 meter breed en 7.40 meter diep met elkaar verbonden door trappen. Op het laatste niveau is de tuin afgesloten door een houten schuur die over de volledige breedte loopt.

De eigenaars wilden in de eerste plaats een toegankelijke tuin waarin ze de mogelijkheid hadden om buiten te tafelen. De tuin grenst aan de keuken en eetkamer. Daarom was het ook belangrijk dat deze buitenruimte ook meer bij het huis zou gaan horen. De rijwoning is vrij strak en aan de straatkant afgewerkt met zinkplaten. Aan de tuinzijde is de gevel bekleed met koperen platen. Ook het interieur van de bewoners is vrij strak en minimalistisch.

De tuin is naar het westen gericht waarbij de rechtermuur het zonlicht vangt. Via een aluminium schuifpui is de tuin bereikbaar.

De eigenaars hielden zich vroeger graag bezig met tuinieren. Om in deze tuin meer open ruimte te creëren, beseften zij, dat het in dit geval zou gaan om de kunst van het weglaten. De verschillende niveaus met trapjes, de terrasplaten her en der geplaatst, de woekerende planten gaven hun tuin een drukke en nonchalante sfeer. Het was niet meteen een plek om tot rust te komen, gasten te ontvangen en te genieten.

Belangrijk vonden de eigenaars dat bij avond de tuin mooi uitgelicht zou worden zodat de tuin ook als het donker werd bij de leefruimte betrokken zou zijn. En als het mogelijk was wilden de bewoners ook graag een waterelement in de tuin. Met dit verlanglijstje ging Erik van Gelder aan de slag.

Huzarenstuk

Geen eenvoudige opdracht zo bleek. De tuin is volledig ingesloten met een stenen muur op de scheiding aan beide zijden en achteraan een houten berging. De tuin was alleen bereikbaar met een telescoopkraan. Al de materialen en beplantingen moesten over het huis in de tuin aangebracht en afgevoerd worden. Ongeveer 10 kubieke meter grond werd afgegraven en afgevoerd. De hoogteverschillen en terrassen werden afgegraven tot één doorlopend vlak. Een stalen trap maakt de schuur bereikbaar. Een groene strook gevormd door de sierlijke bladeren van het siergras *Carex elata 'Aurea'* flankiert de houten wand van de schuur. De bladeren hebben een mooie goudgele kleur met groene randen. In de hoek steelt een fraai exemplaar - een geknotte vijgenboom - de show met aan zijn voeten een lichtspot die het geheel mooi uitlicht. Een waterpartij over de volledige breedte versterkt dit fascinerende uitzicht. Een huzarenstuk, zo vertelt Erik van Gelder. De stalen waterbak evenals de stalen trap werden op maat gemaakt. Het waterreservoir paste precies - er was slechts één centimeter over aan beide zijden - tussen de twee scheidingsmuren en moest voorzichtig met de kraan over het huis heen getild worden.

De stalen waterbak is aan de voorkant afgewerkt met een bepleisterde plaat, zodat afvoer en pomp mooi weggewerkt zijn. Ingebouwd in een stalen doos is tegen de wand een waterelement voorzien waaruit het water als een waterval klaterend naar beneden valt. Pijlkruid, waterpest en watersla sieren het wateroppervlak. Een verhoogde bak eveneens met strak bepleisterde wanden flankert de waterpartij. Hierin werd een tweede geknotte vijgenboom aangeplant met in zijn schaduw een groen tapijtte van bolronde Festuca gautieri of berevel / zwenkgras.

Stijlvolle wachters in het gelid

Het terras is voorzien van antracietkleurige Oud-Hollandse betontegels van 80 bij 80 cm. Om het terras een natuurlijke sfeer te verlenen vormt - onder de trap en onder de strakke stalen plantenbakken die vooraan links en rechts staan opgesteld - een strook in zwarte basalt split een subtiel overgang. Deze gebroken natuursteen is de meest donkere splitsoort die op de markt verkrijgbaar is, weet Erik van Gelder. Het zorgt voor een meer natuurlijke sfeer dan een terras dat volledig in betontegels is opgetrokken. Het terras is groot genoeg voor een tafel met zes stoelen.

Het verfraaien van de zijmuren is tevens een opmerkelijke verbetering. De aanwezige scheidingsmuren zijn afgebroken en vervangen door strak gepleisterde wanden in een lichte kleur. Links en rechts van de toegang tot de tuin staan enkele strakke stalen plantenbakken als stijlvolle wachters opgesteld. Het staal kreeg een donkere poedercoating in antracietkleur. De frissgroene bamboeplanten wuiven uitnodigend. Het geluid van het water klinkt rustgevend. De tafel staat klaar en de verlichting belicht sfeervol de buitenkamer. Missie geslaagd. ↓